

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB SEB BANKO GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-01-08 Nr. 429-7
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir AB SEB banko (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2025 m. rugsėjo 27 d.¹ pareiškėjos *Mastercard* mokėjimo kortele (toliau – Kortelė), suvedus pareiškėjos Kortelės PIN kodą, bankomate CASHZONE PALMA DE MALL ESP (Maljorka, Ispanija) buvo atliktos dvi lėšų išgryninimo bankomate operacijos, kurių bendra suma – 1 006,98 Eur (toliau – ginčijami mokėjimai)². Be to, iš pareiškėjos banko sąskaitos buvo nurašytas 19,94 Eur komisinis mokestis už lėšų išmokėjimą bankomate.

2025 m. rugsėjo 27 d. pareiškėja telefonu kreipėsi į banką ir informavo, kad buvo pavogta jos piniginė, kurioje buvo jai išduota Kortelė. Banko darbuotoja dar tebesitęsiant pokalbiui telefonu (12 val. 46 min. 23 sek.) Kortelę nedelsdama užblokavo. Tą pačią dieną pareiškėja raštu kreipėsi į banką dėl galimybės susigrąžinti prarastas lėšas ir paprašė paaiškinti, kaip galėjo būti suvestas Kortelės PIN kodas, kurio nebuvo piniginėje, jis nebuvo perduotas tretiesiems asmenims, paviešintas ar pavogtas atsiskaitant Kortele.

2025 m. rugsėjo 29 d. bankas pateikė atsakymą, kad banko bendrosiose taisyklėse (toliau – Taisyklės)³ yra numatyta, jog klientas yra atsakingas už visas mokėjimo kortele atliktas operacijas, patvirtintas PIN kodu, todėl dėl tokių operacijų patirtų nuostolių nekompensuoja. Toks banko atsakymas pareiškėjos netenkino, todėl 2025 m. rugsėjo 29 d. ji pakartotinai raštu kreipėsi į banką dėl išsamaus paaiškinimo dėl galimų banko kortelių duomenų saugos spragų.

2025 m. spalio 1 d. bankas pateikė atsakymą, kuriame dar kartą pažymėjo, kad pareiškėja pati elgėsi neapdairiai ir itin neatsargiai, todėl bankas neturi pagrindo kompensuoti jos patirtų nuostolių, tačiau, atsižvelgdamas į aplinkybes, bankas priėmė sprendimą kompensuoti lėšų išmokėjimo bankomate komisinius mokesčius – 19,94 Eur. Bankas informavo, kad Kortelės mikroprocesoriuje (luste) yra įrašyti atpažinimo duomenys.

2025 m. spalio 2 d. pareiškėja Vilniaus apskrities vyriausiajam policijos komisariatui pateikė pareiškimą dėl minėto įvykio ir tą pačią dieną informavo banką raštu apie pareiškimo pateikimo faktą. 2025 m. spalio 3 d. pareiškėja gavo banko atsakymą, kuriame pažymima, kad banko pozicija nesikeičia, o kai bus gautas oficialus policijos kreipimasis dėl pareiškime nurodytų Kortele atliktų ginčijamų mokėjimų, policijai bus pateikta visa sprendimui priimti reikalinga informacija.

Pareiškėja, nesutikdama su banko sprendimu, kreipėsi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo ir prašė įpareigoti banką atlyginti dėl ginčijamų mokėjimų patirtus nuostolius. Kreipimėsi pareiškėja nurodė tapačias aplinkybes, kokios buvo nurodytos kreipimėsi į banką. Pareiškėja nurodė, kad, jos nuomone, banko sprendimas kompensuoti jai komisinius mokesčius suponuoja dalinį banko pripažinimą, kad galbūt yra paties banko duomenų saugumo spragų. Pareiškėja prašė įpareigoti banką grąžinti ginčijamų mokėjimų lėšas ir kad bankas pripažintų

¹ 2025 m. rugsėjo 27 d. Lietuvos laiku 12 val. 44 min. 22 sek. ir 12 val. 45 min. 04 sek.

² Dvi grynųjų pinigų išėmimo operacijos po 500 Eur ir dvi operacijos po 3,49 Eur kaip operacijų mokestis.

³ https://www.seb.lt/sites/default/files/tac/LT_Bendrosios-taisykles_General-Rules_2025.06.28.pdf

galimas duomenų saugumo spragas.

Bankas Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime paaiškino, kad pagrįstai įvykdė ginčijamus mokėjimus, nes ginčijami mokėjimai buvo atlikti nuskaitant Kortelės lustą ir suvedant tik pareiškėjai suteiktą PIN kodą. Bankas mano, kad pareiškėjos veiksams būdingas didelis neatsargumas dėl pareigų, įtvirtintų tiek teisės aktuose, tiek ir Taisyklėse, pažeidimo – neužtikrinant mokėjimo priemonės ir šios priemonės personalizuotų saugumo duomenų saugumo. Bankas prašė atmesti pareiškėjos reikalavimą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, šalių ginčas kilo dėl banko atsisakymo pareiškėjai grąžinti vykdant ginčijamus mokėjimus iš jos banko sąskaitos nurašytas lėšas⁴. Pareiškėja neigia autorizavusi ginčijamus mokėjimus ir nurodo, kad prarado Kortelę, todėl ne ji, o būtent tretieji asmenys suvedė Kortelės PIN kodą ir patvirtino ginčijamus mokėjimus. Pareiškėja mano, kad bankas turi jai grąžinti ginčijamų mokėjimų lėšas. Bankas, nesutikdamas su pareiškėjos keliamu reikalavimu, nurodo, kad ginčijami mokėjimai buvo atlikti nuskaitant Kortelę ir patvirtinti Kortelės PIN kodu, kuris turėjo būti žinomas tik pareiškėjai, todėl tretieji asmenys įgijo galimybę įvykdyti ginčijamus mokėjimus Kortele tik dėl to, kad pareiškėja dėl didelio savo neatsargumo neapsaugojo Kortelės ir Kortelei taikomo PIN kodo konfidencialumo. Įvertinus pirmiau aptartas ginčijamų mokėjimų įvykdymo aplinkybes, kurių bankas neginčija, t. y. kad pareiškėja savo valios autorizuoti ginčijamus mokėjimus neišreiškė, ginčijami mokėjimai laikytini atliktais nesant pareiškėjos sutikimo. Atsižvelgiant į tai, su ginčijamų mokėjimų autorizavimo vertinimu susijusios aplinkybės šiame sprendime toliau nebus plačiau analizuojamos, laikant ginčijamus mokėjimus neautorizuotais.

Siekiant išspręsti tarp pareiškėjos ir banko kilusį ginčą bei pasisakyti dėl pareiškėjos keliamo reikalavimo pagrįstumo, Lietuvos banko vertinimu, būtina nustatyti, ar bankas turi pareigą grąžinti ginčijamų mokėjimų lėšas pareiškėjai.

Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokėtoju tenka visi dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų atsiradę nuostoliai, jeigu jis juos patyrė veikdamas nesažiningai arba tyčia ar dėl didelio neatsargumo neįvykdęs vienos ar kelių šio įstatymo 34 straipsnyje nustatytų pareigų, susijusių su mokėjimo priemonėmis ir personalizuotais saugumo duomenimis.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas taip pat yra konstatavęs, kad įstatyme nustatyta tokia mokėtojo paslaugų teikėjo atsakomybės už neautorizuotą mokėjimą sistema, pagal kurią mokėtojas turi teisę į neautorizuotos operacijos sumos sugrąžinimą, o mokėtojo paslaugos teikėjas turi pareigą ją sugrąžinti, išskyrus atvejus, jei nustatoma, kad: 1) mokėtojas veikia nesažiningai; 2) mokėtojas tyčia ar dėl didelio neatsargumo pažeidžia vieną ar kelias Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje nustatytas mokėtojo pareigas, susijusias su mokėjimo priemonėmis ir personalizuotais saugumo duomenimis. Nurodyta mokėtojo paslaugų teikėjo atsakomybės už neautorizuotą mokėjimą sistema reiškia griežtąją mokėtojo paslaugų teikėjo atsakomybę už atliktas neautorizuotas mokėjimo operacijas, t. y. atsakomybę be kaltės. Kita vertus, mokėtojo paslaugų teikėjo atsakomybė be kaltės neeliminuoja paties mokėtojo pareigos elgtis rūpestingai ir atsakingai. Todėl tuo atveju, jei mokėtojas elgiasi nesažiningai ar tyčia ar dėl didelio neatsargumo pažeidžia įstatyme jam nustatytas pareigas, paslaugos teikėjas yra atleidžiamas nuo atsakomybės. Ne bet kokių mokėtojo pareigų nevykdymas yra pagrindas atleisti mokėtojo

⁴ Iš bylos duomenų matyti, kad bankas vertino ir papildomą galimybę Ginčijamų mokėjimų atžvilgiu taikyti lėšų grąžinimo (angl. *chargeback*) pagal tarptautinės mokėjimo kortelių organizacijos *MasterCard* lėšų grąžinimo vadovo taisykles (<https://www.mastercard.com/content/dam/mccom/shared/business/support/rules-pdfs/chargeback-guide.pdf>) procedūrą, tačiau nustatė, kad šių mokėjimų atveju tokia procedūra negalima. Kreipdamasi į Lietuvos banką, pareiškėja nereiškė bankui su šia procedūra susijusių reikalavimų, todėl šiame sprendime Lietuvos bankas apie aplinkybes, susijusias su šios procedūros (ne)taikymu, detaliau nepasisako.

paslaugos teikėją nuo atsakomybės, o būtent Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje nustatytų mokėtojo pareigų, kurios susijusios su mokėjimo priemonėmis ir personalizuotais saugumo duomenimis, be to, paprastas mokėtojo neatsargumas nėra laikomas mokėtojo paslaugos teikėjo atleidimo nuo atsakomybės sąlyga⁵.

Duomenų, kad nagrinėjamu atveju pareiškėja galėjo veikti nesąžiningai arba tyčia, nėra, todėl galimas mokėtojo sukčiavimas, kaip pagrindas atleisti mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėją nuo pareigos atlyginti mokėtojui nuostolius dėl neautorizuotos mokėjimo operacijos įvykdymo, šiame sprendime atskirai nebus plačiau analizuojamas.

Taigi, sprendžiant, ar banko atsisakymas grąžinti pareiškėjai ginčijamų mokėjimų sumą laikytinas pagrįstu, būtina įvertinti, ar pareiškėjos elgesys, naudojant Kortelę ir jos personalizuotus saugumo duomenis, atskleidžiant šiuos duomenis tretiesiems asmenims ir (ar) atliekant kitus su tuo susijusius veiksmus, vertintinas kaip didelis neatsargumas, dėl kurio su ginčijamų mokėjimų atlikimu susiję pareiškėjos nuostoliai, kaip nustatyta Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje, tektų pačiai pareiškėjai.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad didelis neatsargumas pasireiškia neprotingu arba išskirtiniu rūpestingumo nebuvimu, kai asmuo nėra tiek rūpestingas, kiek akivaizdžiai būtina esamomis aplinkybėmis⁶. Didelis mokėtojo neatsargumas gali būti konstatuojamas tik tuomet, jei mokėtojas elgėsi labai nerūpestingai. Kad mokėtojas elgėsi labai nerūpestingai, turi įrodyti mokėjimo paslaugų teikėjas, pateikdamas konkrečius tokį elgesį pagrindžiančius įrodymus. Ši įrodinėjimo našta negali būti perkelta mokėtojui.⁷

Dėl mokėtojo neatsargumo laipsnio vertinimo, pagrindinių jo kriterijų ir glaudaus ryšio su ginčo byloje nustatytų individualių specifinių aplinkybių visuma Lietuvos bankas yra ne kartą plačiau pasisakęs savo ginčų nagrinėjimo praktikoje⁸, todėl šiame sprendime bus pasisakoma tik šiai konkrečiai ginčo bylai aktualiais aspektais.

Kaip nurodyta pirmiau, neautorizuotos mokėjimo operacijos įvykdymo atveju didelis neatsargumas yra sietinas su vienos ar kelių Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje mokėtojui (nagrinėjamu atveju – pareiškėjai) nustatytų pareigų nevykdymu. Kaip yra konstatavęs Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, neautorizuotos mokėjimo operacijos atveju mokėjimo paslaugų teikėjas turi įrodyti ne tik tai, kad mokėtojas pažeidė vieną ar kelias Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje nustatytas mokėtojo pareigas, susijusias su mokėjimo priemonėmis ir personalizuotais saugumo duomenimis, bet ir tai, kad veikė dėl didelio neatsargumo⁹.

Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje nustatyta mokėtojo pareiga naudotis jam išduota mokėjimo priemone (nagrinėjamu atveju – Kortele) pagal jos išdavimą ir naudojimą reglamentuojančias sąlygas, o sužinojus apie jos praradimą, vagystę arba neteisėtą pasisavinimą ar neautorizuotą jos naudojimą, *nedelsiant* apie tai pranešti mokėjimo paslaugų teikėjui arba jo nurodytam subjektui (Mokėjimų įstatymo 34 straipsnio 1 dalis), taip pat pareigą, gavus mokėjimo priemonę, imtis veiksmų, kad būtų apsaugoti personalizuoti saugumo duomenys (Mokėjimų įstatymo 34 straipsnio 2 dalis).

Panašios pareiškėjos pareigos nustatytos ir šalių sutartose Taisyklėse. Pavyzdžiui, Taisyklių 2 priedo 18 skyrius nustato mokėjimo kortelės saugaus naudojimo reikalavimus ir įpareigoja pareiškėją nesudaryti sąlygų tretiesiems asmenims naudotis Kortele ar sužinoti pareiškėjos Kortelės PIN kodą. Jeigu nesilaikoma reikalavimų dėl saugaus PIN kodo naudojimo ir saugojimo, toks elgesys laikomas dideliu neatsargumu, todėl pareiškėjai tenka atsakomybė už visas Kortele atliktas mokėjimo operacijas, patvirtintas PIN kodu.

Bankas mano, kad nuostolius dėl ginčijamų mokėjimų pareiškėja patyrė dėl savo didelio neatsargumo, t. y. pareiškėjos elgesys neatitiko Taisyklėse nustatytų naudojimosi mokėjimo priemonėmis sąlygų ir nebuvo adekvatus bei pakankamas, kad užtikrintų mokėjimo priemonės personalizuotų duomenų saugumą. Pareiškėja tvirtina, kad, atsiskaitydama Kortele bekontakčiu būdu, tą dieną personalizuotų saugumo duomenų – PIN kodo – neatskleidė tretiesiems asmenims. Nagrinėjamu atveju, pasak banko, kyla pagrįstų abejonių dėl pareiškėjos teiginių, kad Kortelės kodas nebuvo užrašytas ir pamestas kartu su Kortele ar kad Kortelės kodas iš tiesų nebuvo atskleistas tretiesiems asmenims, nes ginčijami mokėjimai atlikti suvedus PIN kodą, kuris žinomas tik pačiai pareiškėjai.

Svarbu pažymėti, kad nei pretenzijoje bankui, įskaitant pokalbius telefonu, nei

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. rugsėjo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-182-1075/2023, 44 punktas.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. balandžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-180-378/2017.

⁷ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. rugsėjo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-182-1075/2023, 82 punktas.

⁸ Pavyzdžiui, ginčo bylos [Nr. 2022-00586](#) ir [2022-02496](#).

⁹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. rugsėjo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-182-1075/2023, 78 punktas.

kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėja Kortelės personalizuotų saugumo duomenų atskleidimo tretiesiems asmenims ar tinkamo jų konfidencialumo neužtikrinimo aplinkybės nepatvirtino, taip pat nepaiškino, kaip, jos vertinimu, ginčijami mokėjimai, kuriems įvykdyti kiekvieną kartą buvo panaudotas Kortelės lustas (mikroschema) ir suvestas teisingas PIN kodas, galėjo būti įvykdytos trečiųjų asmenų, jiems turint tik fizinę Kortelę.

Lietuvos bankas, įvertinęs pareiškėjos kreipimesi ir banko atsiliepime nurodytas aplinkybes bei kartu su kreipimusi ir atsiliepimu pateiktus duomenis, nustatė, kad pareiškėja dėl ginčijamų mokėjimų kreipėsi į banką tą pačią dieną, kai jie buvo įvykdyti. Pareiškėja teigė, kad tą pačią dieną buvo atsiskaitoma Kortele tik vieną kartą ir be PIN kodo suvedimo. Pareiškėja taip pat nurodė, jog neatskleidė PIN kodo tretiesiems asmenims, jo nebuvo užsirašiusi ir laikiusi piniginiėje, nes atsimena jį mintinai. Byloje turimais duomenimis, anksčiau pareiškėja nepranešė nei bankui, nei teisėsaugos institucijoms apie Kortelės praradimą, o tretieji asmenys pasinaudoti Kortele sugebėjo iš pirmo karto. Pastebėtina, jog 4 skaitmenų PIN kodo kombinacijų yra 10 000. Nagrinėjamo ginčo atveju, byloje turimais duomenimis, tretiesiems asmenims pavyko atspėti pareiškėjo Kortelės PIN kodą iš karto. Kadangi tikimybė atspėti PIN kodą iš pirmo karto yra lygi apytiksliai 0,01 proc., yra pagrindo teigti, kad toks greitas PIN kodo identifikavimas yra įmanomas tik dėl pareiškėjos tyčios arba dėl didelio neatsargumo, atskleidžiant Kortelės personalizuotus saugumo duomenis tretiesiems asmenims.

Byloje neturima duomenų, kad nagrinėjamam ginčui aktualiu laikotarpiu į banko vidaus sistemas būtų įsilaužta ir (arba) jas būtų paveikę kokie nors techniniai trikdžiai, dėl kurių PIN kodas ir (arba) kiti pareiškėjos duomenys būtų galėję dėl nuo banko priklaususių aplinkybių tapti žinomi ir (arba) kitaip prieinami tretiesiems asmenims. Vadinasi, jei PIN kodu pasinaudojo tretieji asmenys, šį kodą tretieji asmenys turėjo gauti kitais, negu prieš tai aptarti, būdais.

Pabrėžtina, kad pirmiau aptartų Taisyklių nuostatos aiškiai nustato, kad už mokėjimo ir tapatybės patvirtinimo priemonių personalizuotų saugumo duomenų konfidencialumą yra atsakingas mokėtojas, šiuo atveju – pareiškėja, ji privalo užtikrinti, kad minėti duomenys netaptų žinomi tretiesiems asmenims. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad pareiškėjos elgesys būtų laikomas kaip atitinkantis mokėjimo priemonės išdavimą ir naudojimą reglamentuojančias sąlygas, jei būtų nustatyta, kad ji ėmėsi adekvačių veiksmų (arba priešingai – nustačius, kad nuo tam tikrų veiksmų susilaikė), kad banko išduotų mokėjimo priemonių personalizuotų saugumo duomenų, įgalinančių inicijuoti ir tvirtinti mokėjimus, konfidencialumas būtų tinkamai užtikrintas ir jie būtų naudojami šalių sutartinius santykius reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka bei sąlygomis.

Vis dėlto, įvertinus ginčo byloje esančius duomenis ir ginčo nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes, išvados, kad pareiškėjos elgesys atitiko banko nustatytas naudojimosi mokėjimo priemonėmis sąlygas ir buvo adekvatus, pakankamas tam, kad jai nustatytos pareigos, susijusios su Kortelės personalizuotų saugumo duomenų konfidencialumo užtikrinimu, būtų tinkamai įvykdytos, daryti negalima.

Remiantis pirmiau nurodytomis Mokėjimų įstatymo 34 straipsnio ir Taisyklių nuostatomis, darytina išvada, kad banko pareiškėjai išduotos Kortelės ir jos duomenų naudojimas pagal tikslinę paskirtį bei šios Kortelės ir jos duomenų saugumo užtikrinimas yra viena iš pagrindinių pareiškėjos, kaip Kortelės turėtojos, pareigų. Būtent šios pareigos vykdymas ir (ar) nevykdymas turi esminės reikšmės sprendžiant tarp šalių kilusį ginčą. Manytina, kad pareiškėjos elgesys galėtų būti laikomas itin neatsargiu, jei būtų nustatyta, kad pareiškėja nesiėmė adekvačių veiksmų ir (arba) nesusilaikė nuo tam tikrų veiksmų, kad užtikrintų pirmiau nurodytos pareigos tinkamą vykdymą.

Įrodymų pakankamumo taisyklė civiliniame procese grindžiama vadinamąja tikėtinumo taisykle (tikimybių pusiausvyros principu). Kasacinio teismo jurisprudencijoje ne kartą pažymėta, kad įrodinėjimas civiliniame procese turi savo specifiką, – nenustatyta, kad išvadą apie tam tikrų faktų buvimą galima daryti tik tada, kai dėl jų egzistavimo absoliučiai nėra abejonių; išvadą apie faktų buvimą teismas civiliniame procese gali daryti ir tada, kai tam tikros abejonės dėl fakto buvimą išlieka, tačiau byloje esančių įrodymų visuma leidžia manyti esant labiau tikėtina atitinkamą faktą buvus, nei jo nebuvus.

Šiuo konkrečiu atveju vertinant pareiškėjos elgesį būtent nagrinėjamo ginčo aplinkybių ir prieš pareiškėją nukreiptos specifinės sukčiavimo atakos kontekste, esminėmis aplinkybėmis, vertinant pareiškėjos neatsargumo laipsnį, Lietuvos banko nuomone, laikytina tai, kad iš banko pateiktų duomenų yra akivaizdu, jog asmuo, atlikęs ginčijamus mokėjimus, Kortelės PIN kodą teisingai suvedė iš karto, taigi, negalima teigti, kad jos personalizuoti saugumo duomenys buvo tinkamai saugomi pareiškėjos ir (arba) nebuvo atskleisti tretiesiems asmenims. Taigi, byloje

turimi duomenys leidžia teigti, kad jei pareiškėja būtų buvusi pakankamai atidi ir tinkamai saugojusi tiek Kortelę, tiek jos personalizuotus saugumo duomenis, nebūtų praradusi Kortelės, ja nebūtų galėję pasinaudoti tretieji asmenys ir ginčijami mokėjimai nebūtų buvę įvykdyti. Dėl šios priežasties galima daryti išvadą, kad pareiškėjos veiksmai, t. y. tiek Kortelės praradimas, tiek ir Kortelės PIN kodo neišsaugojimas ir atskleidimas tretiesiems asmenims, yra laikytini itin neapdairiais.

Atsižvelgiant į tai, kas aptarta, konstatuotina, kad yra pagrindas pareiškėjai taikyti Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalį, nustatančią, kad mokėtojai tenka visi dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų atsiradę nuostoliai, jei jis juos patyrė dėl didelio neatsargumo.

Į esminius šalių išdėstytus argumentus atsakyta, o kiti šalių nurodyti argumentai neturi esminės reikšmės sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą¹⁰.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis

¹⁰ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.